

Teza: bieg terminu przedawnienia przy czynnie ciągłym

W przypadku czynu ciągłego, czas działania sprawcy rozciąga się od pierwszego do ostatniego zachowania, a przedawnienie należy liczyć od daty zakończenia działania lub zaniechania sprawcy.

WO – 70/17

ORZECZENIE

z dnia 25 sierpnia 2017 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: SWSD Joanna Maruszevska - sprawozdawca

SWSD Michał Łukasik

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Michała Jasiaka

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2017 r. na rozprawie

sprawy radcy prawnego B. G.

obwinionej o czyn z art. 64 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) w zw. z art. 6 oraz art. 28 ust. 1,3,5 oraz 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 22 listopada 2014 r. (uchwała nr 3/2014, Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych) oraz o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) w zw. z art. 62 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 22 listopada 2014 r. (uchwała nr 3/2014, Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych)

z powodu odwołania obwinionej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Poznaniu z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt: OSD 32/16

orzeka:

1)

utrzymać w mocy zaskarżone orzeczenie;

2)

zasądza od obwinionej koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.300 (słownie: jeden tysiąc trzysta) zł na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

UZASADNIENIE

W dniu 23 października 2013 r. do OIRP w Poznaniu wpłynęło zawiadomienie K. W., informujące o nieetycznym zachowaniu radcy prawnej B. G.. Z treści zawiadomienia oraz załączonych do niego odpisów dokumentów wynikało,

że K. W. w sierpniu 2012 r. wraz z innymi współwłaścicielami nieruchomości zleciła radcy prawnemu B. G. reprezentowanie ich w toczącej się już sprawie sądowej przeciwko innym współwłaścicielom tej nieruchomości o zapłatę zaległych należności za mieszkanie w kwocie 18.666,46 zł. Zdaniem pokrzywdzonej postępowanie radcy prawnego B. G. w tej sprawie nie było profesjonalne, gdyż nie informowała jej o przebiegu postępowania sądowego, a przede wszystkim nie powiadomiła jej o zapadłym niekorzystnym dla niej orzeczeniu sądu, co spowodowało późniejsze wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Pokrzywdzona wskazała także, iż w sierpniu 2012 r. radca prawny B. G. nakłoniła pokrzywdzoną do wniesienia do sądu pozwów o zapłatę przeciwko dwóm kolejnym współwłaścicielom nieruchomości, w związku z czym pokrzywdzona wpłaciła jej kwotę 1.000,00 zł tytułem honorarium oraz uiściła w sądzie opłaty sądowe od tych pozwów. Po upływie około miesiąca radca prawny B. G. poinformowała pokrzywdzoną, że należy wycofać te pozwy, gdyż dotychczas nie nastąpiło zniesienie współwłasności przedmiotowej nieruchomości. Później okazało się, że B. G. nigdy nie wniosła zapowiadanych pozwów do sądu. Pomimo upomnień ze strony pokrzywdzonej o zwrot pobranego wynagrodzenia najpierw zapewniła pokrzywdzoną o przekazaniu jej przelewem kwoty 1.000,00 zł lecz ostatecznie tych pieniędzy nie oddała. Ponadto w październiku 2012 r. radca prawny B. G. porozumiała się z pokrzywdzoną i innymi mieszkańcami co do poprowadzenia przez nią sprawy sądowej o zniesienie współwłasności nieruchomości i z tego tytułu otrzymała wynagrodzenie w kwocie 1.300,00 zł. Pomimo dostarczenia jej przez pokrzywdzoną niezbędnych dokumentów radca prawny B. G. poza jednorazowym udziałem w zebraniu zainteresowanych osób nie wykonała w tej sprawie innych czynności. Następnie zaprzestała kontaktów z pokrzywdzoną. Pobranego od niej wynagrodzenia również nie zwróciła.

Początkowo postępowania w tej sprawie prowadziła Komisja ds. wykonywania zawodu przy OIRP w Poznaniu, na której wezwania obwiniona nie stawiała się, złożyła jedynie pisemne wyjaśnienia. Komisja nie uznała wyjaśnień radcy prawnego za wystarczające i przekazała sprawę do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu.

W dniu 10 kwietnia 2014 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu postanowiła wszcząć dochodzenia w przedmiotowej sprawie.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu kilkakrotnie wzywała obwinioną w celu przedstawienia jej zarzutów oraz złożenia wyjaśnień, lecz ta nie stawiała się ani razu. W odpowiedzi na odebrane przez obwinioną postanowienia z dnia 05 stycznia 2015 r. o przedstawieniu zarzutów (przesłane listem poleconym), pismem z dnia 29 stycznia 2015 r. radca prawny wniosła o jego uchylenie.

Pismem z dnia 27 września 2016 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu złożyła wniosek do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu o ukaranie radcy prawnej B. G. o to, że :

I.

w okresie od sierpnia 2012 r. do nadal w sposób zawiniony nienależycie wykonywała czynności zawodowe i uchybiła ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że będąc pełnomocnikiem procesowym to Pani K. W. i innych powodów w sprawie o sygn. akt (...) toczącej się przed Sądem Rejonowym w G., I Wydział Cywilny, nie zachowując należytej staranności zawodowej, nadużywając zaufania, podejmując się zastępstwa procesowego na rzecz wymienionej wyżej klientki, nie informowała klientki o przebiegu sprawy i jej wyniku, a nadto nie interesowała się w sposób należyty biegiem sprawy przed sądem, nie zapoznała klientki z zapadłym niekorzystnym dla niej orzeczeniem w sprawie, dopuściła do uprawomocnienia się zapadłego wyroku i wszczęcia przeciwko klientce postępowania egzekucyjnego wynikającego z zasądzonych przeciwko niej kosztów zastępstwa procesowego. W przypadku dwóch następnych spraw zleconych jej przez tę samą klientkę, radca prawny nie wniosła pozwów, pobrała zaś z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1.000,00 zł. Przetrzymywała przekazane jej przez pokrzywdzoną dokumenty konieczne do wykazania roszczeń i złożenia pozwów i nie zwracała ich mimo wezwań, nie zażądała zwrotu opłat z sądu od pozwów, które miała wnieść. Deklarowała również wobec klientki, że poprowadzi sprawę zniesienia współwłasności nieruchomości, z tytułu czego pobrała łączne wynagrodzenie w kwocie 1.300,00 zł,

sprawy w tym przedmiocie nie wniosła i wpłaconego wynagrodzenia nie zwróciła. Łącznie w ocenie pokrzywdzonej radca prawny pobrała wynagrodzenie z tytułu prowadzenia postępowań, których nigdy nie wszczęła, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2010 r., Nr 10, poz. 65 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust. 1 oraz art. 28 ust. 1,3,5 oraz 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego).

II.

uchyliła zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że trzykrotnie będąc wezwaną na przesłuchanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w związku ze złożoną skargą K. W. nie stawiała się na wezwanie Zastępcy Rzecznika nie podając usprawiedliwionych przyczyn niestawiennictwa, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2010 r., Nr 10, poz. 65 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust. 1 i 2 oraz art. 28 ust. 1 i 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Obwiniona nie stawiała się na terminy rozpraw, nie usprawiedliwiając należycie swojej nieobecności, zaś pismem z dnia 29 grudnia 2016 r. wniosła jedynie o spreycyzowania zarzutów i o umorzenie postępowania z powodu przedawnienia.

Orzeczeniem z dnia 14 lutego 2017 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Poznaniu uznał obwinioną radcę prawną B. G. za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że w okresie od sierpnia 2012 r. do dnia orzekania tj. do 14 lutego 2017 r. w sposób zawiniony nienależycie wykonywała czynności zawodowe i uchybiła ślubowaniu radcowskiemu oraz zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że będąc pełnomocnikiem procesowym K. W. i innych powodów w sprawie o sygn. akt (...) toczącej się przed Sądem Rejonowym w G., I Wydział Cywilny, nie zachowując należytej staranności zawodowej, nadużywając zaufania, podejmując się zastępstwa procesowego na rzecz w/w klientki nie informowała jej o przebiegu sprawy i jej wyniku, a nadto nie interesowała się w sposób należyty biegiem sprawy przed sądem, nie zapoznała klientki z zapadłym niekorzystnym dla niej orzeczeniem w sprawie, dopuściła do uprawomocnienia się zapadłego wyroku i wszczęcia przeciwko klientce postępowania egzekucyjnego wynikającego z zasądzonych od klientki kosztów zastępstwa procesowego. W przypadku dwóch następnych spraw zleconych radcy prawnej przez tę samą klientkę, radca prawny nie wniosła pozwów, pobrała zaś z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 1.000,00 zł. Przechowywała przekazane jej przez pokrzywdzoną dokumenty konieczne do wykazania zasadności roszczeń i nie zwracała ich mimo wezwań, nie zażądała z sądu zwrotu opłat od pozwów, które miała wnieść. Deklarowała też wobec klientki, że poprowadzi sprawę zniesienia współwłasności nieruchomości, z tytułu czego pobrała wynagrodzenie w kwocie 1.300,00 zł, sprawy w tym przedmiocie nie wniosła i wpłaconego wynagrodzenia, do chwili obecnej nie zwróciła.

Mając na względzie powyższe przewinienie, na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) w zw. z art. 6 oraz art. 28 ust. 1,3,5 oraz 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 22 listopada 2014 r. (uchwała nr 3/2014, Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych) i art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) i art. 65 ust. 1 pkt 3 i 2b ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wymierzył obwinionej karę pieniężną w wysokości 3.000,00 zł.

Nadto Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał obwinioną radcę prawną B. G. za winną uchybienia zasadom etyki zawodowej w ten sposób, że będąc dwukrotnie wezwaną na przesłuchanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP, w związku ze złożoną skargą K. W., nie stawiała się na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie podając usprawiedliwionych przyczyn niestawiennictwa, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) w zw. z art. 62 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 22 listopada 2014 r. (uchwała nr 3/2014, Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych) i art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) i za to wymierza jej karę nagany.

Na podstawie art. 70⁶ ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity w Dz. U. z 2016 r., poz. 233 z późn. zm.) i na podstawie uchwały nr 86/IX/2015 KRRP z dnia 20 marca 2015 r., w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny obciążył obwinioną radcę prawną B. G. kosztami postępowania i zasądził od obwinionej na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu kwotę 2.000,00 zł.

W ocenie OSD przewinienia zarzucane obwinionej oraz ich kwalifikacja prawna nie budziły wątpliwości. Sąd uznał w całości za udowodnione fakty przedstawione przez pokrzywdzoną, bowiem były one spójne i przekonujące oraz zostały potwierdzone odpisami dokumentów załączonych do sprawy. Obwiniona na żadnym etapie postępowania dyscyplinarnego nie ustosunkowała się do postawionych jej zarzutów, poza powołaniem się na swoje wyjaśnienia w piśmie z dnia 26 listopada 2013 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał te wyjaśnienia za niewystarczające, a zarazem potwierdzające zarzut braku profesjonalizmu w postępowaniu obwinionej. Natomiast wyjaśnienia obwinionej w części dotyczącej rozliczenia pobranych wynagrodzeń zdaniem Sądu świadczą o braku rzetelności, a tym samym etyki zawodowej w jej postępowaniu z klientem.

Zdaniem Sądu oczywistym było, że w rozpatrywanej sprawie obwiniona wskazanych zasad nie tylko nie przestrzegała, lecz te zasady całkowicie zlekceważyła.

W ocenie OSD nie ma też podstaw do uznania, że karalność tych przewinień ustała z powodu upływu terminów przedawnienia, określonych art. 70 ustawy o radcach prawnych, bowiem zarzucane przewinienia zostały popełnione czynem ciągłym, a ponadto termin przedawnienia wynosi 5 lat, a nie 3 jak twierdzi obwiniona.

Sąd I instancji nadto wskazał, iż z uwagi na stan faktyczny sprawy oraz wynikający z niego znaczny stopień winy obwinionej, przejawiający się pewnego rodzaju arogancją wobec pokrzywdzonej, a przede wszystkim w stosunku do organów samorządu radcowskiego i dążeniem swoim postępowaniem do przedawnienia zarzucanych czynów, jak również brakiem zainteresowania prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym, wymierzone kary są współmierne do popełnionych przewinień.

Pismem z dnia 15 maja 2017 r. obwiniona B. G. wniosła odwołanie od orzeczenia z dnia 14 lutego 2017 r., a także wniosła o umorzenie postępowania odnośnie pkt 1 w/w orzeczenia z powodu jego przedawnienia, wskazując jako podstawę prawną art. 70 ustawy o radcach prawnych, poprosiła również uwzględnienie jej niekaralności przez okres wykonywania zawodu, tj. przez ponad 30 lat, oraz wzięcie pod uwagę, iż niezasądzenie należności przez Sąd było co najmniej wątpliwe. Obwiniona wniosła także o umorzenie postępowania, co do pkt 2 orzeczenia z 14 lutego 2017 r. z powodów wskazywanych w piśmie z dnia 29 grudnia 2016 r., tj. przedawnienia roszczenia.

Ponadto, obwiniona wniosła o zwolnienie jej z obowiązku uiszczenia opłaty z tytułu zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w kwocie 2.000,00 zł z powodu braku możliwości ich uiszczenia, obwiniona wskazała tu na fakt, iż od kilku lat jest i utrzymuje się z emerytury, zaś koszty są według jej oceny niewspółmierne do przewinienia. Obwiniona podkreśliła również, iż wykonuje zawód radcy prawnego od 30 lat i nigdy nie toczyło się w stosunku do niej żadne postępowanie dyscyplinarne.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie obwinionej jest niezasadne, a wnioski w nim zawarte nie zasługują na uwzględnienie, gdyż nie zawierają argumentów mogących podważyć stanowisko sądu I instancji, wyrażone w zaskarżonym orzeczeniu.

Odwołanie jest właściwie powtórzeniem dotychczasowego – lakonicznego - stanowiska obwinionej prezentowanego w ramach prowadzonego postępowania.

W Ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, brak jest jakichkolwiek podstaw uchylenia orzeczenia Sądu w zakresie pkt 1 i umorzenia postępowania w tym zakresie. Wbrew bowiem twierdzeniom obwinionej nie nastąpiło przedawnienie karalności czynów składających się – zgodnie z ustaleniami Sądu I instancji na czyn ciągły.

Zauważyć bowiem należy, iż w przypadku czynu ciągłego, czas działania sprawcy rozciąga się od pierwszego do ostatniego zachowania, a przedawnienie należy liczyć od daty zakończenia działania lub zaniechania sprawcy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r., V KK 235/09, LEX nr 577964; z dnia 15 listopada 2005 r., IV KK 258/05, LEX nr 164366). W świetle powyższego, granicę końcową czasu popełnienia przestępstwa określa zakończenie ostatniego zachowania, składającego się na czyn ciągły (por. uchwałę SN z dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 29/01, OSNKW 2002, nr 102, poz. 2). W świetle ustaleń Sądu - w przedmiotowej sprawie - ostatnie z zachowań składające się na czyn ciągły miało miejsce w październiku 2012 r. – obwiniona poprała wynagrodzenia za poprowadzenia sprawy o zniesienie współwłasności (której nie wniosła) - a stan bezprawności trwa nadal, gdyż obwiniona wynagrodzenia nie zwróciła.

Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych:

1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od czasu popełnienia przewinienia upłynęły trzy lata, a w przypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 - rok.
2. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło pięć lat, a w przypadkach przewidzianych w art. 11 ust. 2 - trzy lata.

W świetle powyższego, jak również mając na względzie fakt wszczęcia w dniu 10 kwietnia 2014 r. przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Poznaniu w przedmiotowej sprawie dochodzenia (co zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z 28 lipca 2016 r. sygn. akt SDI 58/15 przerywa termin przedawnienia określony w art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych) bez wątpienia - wbrew twierdzeniom obwinionej nie nastąpiło przedawnienie karalności przewinienia i to zarówno na dzień orzekania przez Sąd I instancji, jak i Sąd II instancji.

Na marginesie wskazać należy, iż w Ocenie WSD termin przedawnienia jeszcze nie zaczął w ogóle biec, albowiem ostatnie zachowanie obwinionej, składające się na czyn ciągły – nadal trwa, obwiniona bowiem nie zwróciła pobranego wynagrodzenia.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż WSD w obecnym składzie powziął wątpliwości do prawidłowości przyjęcia przez OSD, iż zachowania obwinionej opisane w pkt I orzeczenia stanowią elementy jednego czynu ciągłego, a nie są odrębnymi czynami – trwałymi (których to i w takim ujęciu - nie nastąpiłoby- przedawnienie karalności), jednak ten aspekt - z uwagi na podniesione w odwołaniu zarzuty jak i niestanowienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej - pozostał poza oceną WSD.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrył się także żadnych podstaw do uchylenia zaskarżonego orzeczenia co do pkt 2 i umorzenia postępowania w tym zakresie. Obwiniona w uzasadnieniu powyższego wniosku powołała się jedynie lakonicznie na okoliczności wskazywane przez nią w piśmie z dnia 29 grudnia 2016 r., w którym to obwiniona wносиła zarzut przedawnienia roszczenia, który w jej ocenie dla tego zarzutu wynosi rok, a także wskazała na nieprawidłowy adres, na który były wysyłane zawiadomienia kierowane przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego.

WSD w pełni podziela stanowisko OSD, który uznał za przewinienie dyscyplinarne zachowanie obwinionej, która pomimo wezwań od Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie stawiała się na jego wezwanie i nie przedstawiła usprawiedliwienia swojego niestawiennictwa, czym bez wątpienia naruszyła art. 62 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Nie ma racji także obwiniona, iż nastąpiło w tym przypadku przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego. Zgodnie bowiem z art. 70 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych tekst jednolity w Dz. U. z 2010 r., Nr 10, poz. 65 z późn. zm.) roczny termin przedawnienia odnosi się jedynie do czynów naruszających wolność słowa i pisma przy wykonywaniu zawodu przez radcę prawnego, z którymi bez wątpienia nie mamy do czynienia w tym

przypadku. Nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut obwinionej nieprawidłowości adresu, na który były wysyłane jej zawiadomienia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, albowiem za każdym razem obwiniona odbierała przedmiotowe zawiadomienia, które były wysyłane listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

Brak jest także w ocenie Sądu podstaw do zwolnienia obwinionej z obowiązku ponoszenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego określonych w pkt III orzeczenia. Zdaniem obwinionej koszty te są niewspółmierne do przewinienia, a nadto wskazała, iż wykonuje zawód radcy prawnego od ponad trzydziestu lat i nigdy nie toczyło się w stosunku do niej żadne postępowania dyscyplinarne.

Wskazać bowiem należy, iż OSD skazał obwinioną radcę prawnego za zarzucane jej czyny. Zatem, obciążenie jej kosztami postępowania pozostawało w bezpośredniej relacji z tym właśnie rozstrzygnięciem. W świetle dyspozycji art. 70⁶ ust. 2 zd. drugie u.r.p. i stosownie do dyrektywy zawartej w powołanym wyżej przepisie obwiniona jest zobowiązana do ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego jedynie w razie ukarania. Tymczasem wskazać należy, iż zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określania wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego określa się w formie opłaty wynoszącej od 500,00 zł do 3.000,00 zł – w postępowaniu przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym w I instancji, biorąc pod uwagę liczbę i czasochłonność czynności procesowych, rozpraw i posiedzeń oraz rodzaj i stopień zawilości sprawy.

Zdaniem WSD orzeczone koszty są prawidłowe i mieszczą się w ustalonym przedziale i to nie w jego górnej granicy.

Na marginesie wskazać należy, iż na wysokość kosztów w niniejszej sprawie – tj. ich wzrost, bez wątpienia wpłynęła sama obwiniona. W przedmiotowej sprawie odbyły się bowiem aż 3 rozprawy i to z powodu każdorazowej nieusprawiedliwionej nieobecności obwinionej. Nadto, obwiniona w żaden sposób nie wykazała, poza ogólnikowym twierdzeniem, braku możliwości ich uiszczenia z powodu przebywania na emeryturze, natomiast sam fakt przebywania na emeryturze nie stanowi podstawy do zwolnienia obwinionej o podnoszenia kosztów postępowania.

Jedynie na marginesie Wyższy Sąd Dyscyplinarny pragnie zwrócić uwagę, iż w jego ocenie kierowanie skarg w pierwszej kolejności do komisji wykonywania zawodu lub innych tego rodzaju zespołów może prowadzić do przedawnienia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub karalności czynów dyscyplinarnych.

Organem właściwym do prowadzenia postępowań ze skarg na radców prawnych jest Rzecznik Dyscyplinarny.

W niniejszej sprawie skierowanie skargi do komisji opóźniło wszczęcie dochodzenia o około pół roku.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczono na podstawie art. 70(6) ust. 1-3 ustawy o radcach prawnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.